

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ :

1. ಸಂಯಮ ತಾಳಿದ್ದು ಆ ವೇಳೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿತ್ತು (4)
3. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ವಿಫಲವಾಗಿ ಭಾರೀ ತೊಂದರೆಯೇ ತಲೆದೋರಿತು (3)
4. ಮೂರ್ಖರ ಸಲಹೆ ಕೇಳುವುದು ಅಪಾಯಕರ ತಾನೇ ? (3)
6. ಮನೆಯವರ ಹಿತವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತ ತಿಳಿಗೇಡಿ (4)
7. ಸರಸರ ಜೊತೆಗೂಡಿದ್ದು ದೇವದಾನವ (4)
9. ಶ್ಲಾಘನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ 'ವಿಜಯದ ಹಾಡು' (4)
12. ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಮರೆಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಥ ಕೈಚಳಕ ! (4)
14. ನಸು ನಸುವೇ ಸೇರಿದರೂ ಕಡೆಗೆ ದಿಟವಾಯಿತಲ್ಲ ! (3)
15. ಸುಂಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡು (3)
16. ಮಾರೀಚನಂತೆ ಕಂಡದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆ (4)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ಸಂವಿಧಾನ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಲಿ (4)
2. ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸುವಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸು ; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಳಿಸು (4)
3. ಮನಶ್ಶಾಂತಿ ಬೇಕೆಂದರೆ ಬಿಡುವು ಕೂಡ ಬೇಕು (3)
5. ಕಾಡಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದೇಕೆ ? ಅದಿನ್ನೂ ಎಳೆ ಹಸು (3)
6. ಮಳೆಯಿಂದಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿ (4)
8. ಬೇರೇನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದುಕೇವಲ ಯುದ್ಧ ಭಯ (4)
10. ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾರ್ಶನಿಕನಿಗಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದ ಹುಡುಕಾಟ (3)
11. ಮನೆಯ ತುಂಬು ಸುವಾಸನೆ ತಂದಿದ್ದು ಹೊಸ ಹೂವು (4)
12. ಎಲ್ಲ ಖಾಲಿಯಾದದ್ದರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ? (4)
13. ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ತ್ರಾಸ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡು (3)

29 11 2018ರ ಸರಿ ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ಅನುತ್ತಮ 3. ವಿರೋಧ 4. ಹಗುರ 6. ಸರಸತಿ (=ಸರಸ್ವತಿ) ;
8. ಪ್ರಾಣಭಯ 10. ನಗಿಗಾರ 12. ಕರಭಾರ ; 16. ಲವಣ
17. ತೀವ್ರತೆ 18. ತಿರಸ್ಕೃತ

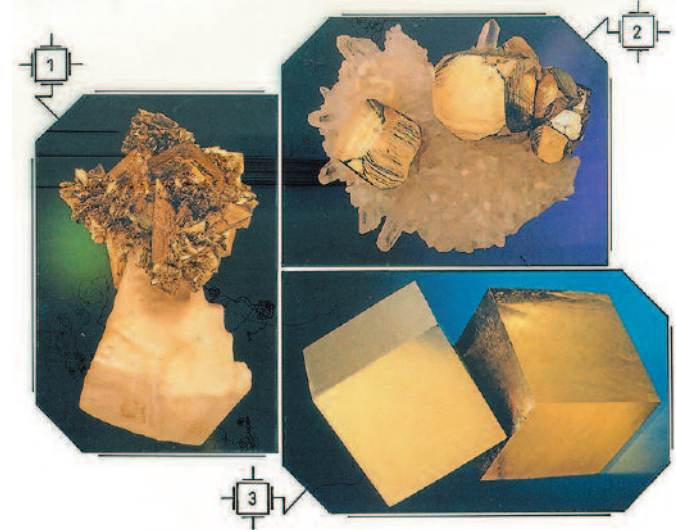
ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ಅಧಮ 2. ಮಹತ್ವ 3. ವಿಶ್ವಾಸ 5. ರಮಣ 6. ಸಮಾಧಾನ 7. ತಿರಸ್ಕಾರ
8. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ 9. ಯಶಸ್ವರ 11. ಗಾವಿಲ 13. ರಮ್ಯತೆ 14. ಆಣತಿ 15. ಅತೀತ

ಮೂರ್ಖರ ಬಂಗಾರ: ಅದೇನು?

ಮೂರ್ಖರ ಬಂಗಾರ (Fools Gold) ಅದೊಂದು ಖನಿಜ. 'ಪೈರೈಟ್' ಅದರ ಹೆಸರು. ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಗಂಧಕ ಸಂಯೋಜಿತವಾದ ಈ ಖನಿಜದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಾಮ 'ಐರನ್ ಸಲ್ಫೈಡ್'. ಇದರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸೂತ್ರ FeS₂. ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪೈರೈಟ್ ಎಂದರೆ 'ಬೆಂಕಿಯ ಶಿಲೆ' ಎಂದರ್ಥ. ಈ ಖನಿಜವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕುಟ್ಟಿದರೆ ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಗಳು ಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಹೆಸರು.

ಆದರೆ, ವಿಸ್ಮಯ ಏನೆಂದರೆ, ಪೈರೈಟ್ ಖನಿಜ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರವನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತದೆ (ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ). ಅದರದು ಲೋಹದಂಥ ಹೊಳಪು; ಬಂಗಾರದ್ದೇ ಬಣ್ಣ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳ ಸನಿಹಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಖನಿಜ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಕೂಡ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಬಂಗಾರಾನ್ವೇಷಕ ಗಣಿಗಾರರು ಪೈರೈಟ್ ಅನ್ನು ಬಂಗಾರವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮೂರ್ಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಬಂಗಾರದ ಆಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದ ಜನ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ವ್ಯಾಮೋಹದ

ಮರುಳರು ಪೈರೈಟ್ ನಿಂದ ಮೋಸಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಪೈರೈಟ್ 'ಮೂರ್ಖರ ಬಂಗಾರ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಂಗಾರದೊಡನೆ ಪೈರೈಟ್‌ನ ಸಾಮ್ಯ ಅದರ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಹೊಳಪಿನ ಬಾಹ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳಲ್ಲೂ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಪೈರೈಟ್‌ಗಳ ನಡುವಿನದು ಅಜಗಜಾಂತರ. ಬಂಗಾರದಂತಲ್ಲದೆ ಪೈರೈಟ್ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಹಳ ಗಡಸು; ಬಡಿದೊಡನೆ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗುವಂತೆ ಪೆಡಸು. ವಿಶೇಷ ಏನೆಂದರೆ, ಪೈರೈಟ್ ಪುಡಿಯದು ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ. ಷಣ್ಮುಖ ಘನ ಹರಳುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಲಭಿಸುವ ಪೈರೈಟ್ (ಚಿತ್ರ 3) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆದರೆ ಗಂಧಕಾಮ್ಲ ಜನುಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವರು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕಲಿತದ್ದು ಪೈರೈಟ್ ನಿಂದಲೇ! ಪೈರೈಟ್ ಅನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಶಿಲೆಯಾದ ಫ್ಲಿಂಟ್ ನಿಂದ ತಾಡಿಸಿದಾಗ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದ ಕಿಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಆ ಜನ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಾರಾಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರೀ ಬೆಲೆಯೇನಿಲ್ಲದ ಪೈರೈಟ್ ಖನಿಜ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿದೆ. ಗಂಧಕದ ದೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನಿಲದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಧಕಾಮ್ಲದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪೈರೈಟ್ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿದೆ. ಪೈರೈಟ್ ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದ ಪುಟ್ಟ ಹರಳುಗಳು ಆಭರಣಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್